

Maria w Szczukach
(1886-1889)

Kazimierz Żorawski
(1886-1889), ukochany Marii
ze Szczuk

Karszowska T.:
Ciepła matowidełskich równi

[...] wszyscy mówią, że m się przez czas pobytu tutaj i fizycznie i moralnie bardzo zmieniła; nic dziwnego, miałam 18 lat dopiero skończone, gdy m przyjechała, a tyle tu przeszłam, były i takie chwile, które do najołniejszych w życiu policzę.

Curie E.: Maria Curie: biografia

Mam stale zajęcia z wiejskimi dziećmi, których liczba dochodzi do 18; naturalnie nie przychodzą wszystkie razem, bo nigdy nie dałabym rady, ale i tak zajmują mi półtorej do dwóch godzin dziennie. W środę i w sobotę zaś siedzę z nimi jeszcze znacznie dłużej, czasem do 5 godzin. Z dziećmi tych mam rzeczywiście ogromną pociechę [...].

Curie E.: Maria Curie: biografia

Porzucenie Warszawy z jej ogniskami kultury polskiej było dla Marii Skłodowskiej decyzją heroiczną. Jednak podjęcie pracy guwernantki (z pensją 500 rubli rocznie i pełnym utrzymaniem) dawało nadzieję na zebranie środków na pomoc dla studiującej siostry i na własne wymarzone studia. Gdy taka praca została jej zaoferowana, na trzy lata przeniosła się do domu pp. Żorawskich w Szczukach (dokąd z Warszawy jechało się trzy godziny koleją i cztery godziny saniami).

Dwór w Szczukach, stan z ok. 1928 r.

Podręczny Fizyka, 1967, nr 18

Rozżalona i upokorzona Maria opuszcza Szczuki i wraca do Warszawy jako nauczycielka domowa i kształci się dalej w laboratorium fizycznym u brata ciotecznego Boguskiego w Muzeum Przemysłu i Rolnictwa. Pod opieką wuja zapoznaje się z metodami pomiarów fizycznych i prac chemicznych. Pod nazwą „Muzeum Przemysłu i Rolnictwa” nadaną jej, aby zmylić czujność władz zaborczych, kryła się silna organizacja wyzwoleńcza. Pod kierownictwem tej organizacji utworzony został tzw. „Uniwersytet Latający”, na którym najlepsi specjaliści prowadzili wykłady dla młodzieży polskiej. W tym uniwersytecie Maria Skłodowska otrzymuje początki wyższego wykształcenia.

Józef Boguski (1863-1933),
brat cioteczny Marii

Maria Skłodowska (z lewej) z siostrą Bronią, 1886 r.

Obecny domu Muzeum Przemysłu i Rolnictwa, w której mieściło się na pierwszym piętrze laboratorium fizyczne. Tu Maria Skłodowska pracowała w 1890 r.

1886
Maria pełni funkcję guwernantki, uczy dzieci państwa Żorawskich

1890
Maria uzyskuje dostęp do laboratorium w Muzeum Przemysłu i Rolnictwa